

En de mensenrechten dan?

Het principeakkoord tussen Iran, Europa en de VS over het nucleaire programma van Iran was groot nieuws in alle media. In heel veel berichten en commentaren heb ik dagenlang naar één woord gezocht: mensenrechten. Ik zal u verrassen: ik heb het niet gevonden.

Het regime in Teheran heeft op het gebied van de mensenrechten zo ongeveer de slechtste reputatie van alle dictatoriale en onderdrukkende regimes in de wereld. Misschien is Noord Korea de enige echte 'rivaal' op dat punt. President Rohani staat bekend als hervormer en als gematigd, maar op het punt van de mensenrechten zijn die kwalificaties ronduit belachelijk. Dagelijks worden in Iran mensen in het openbaar geëxecuteerd. 'Overspelige' vrouwen, homo's en lesbiennes, journalisten en anderen die publiekelijk afstand nemen van het regeringsbeleid. Er zijn duizenden politieke gevangenen, waaronder ook veel Christenen en andere 'ongelovigen'. Ze worden gemarteld en zitten onder mensonterende omstandigheden in speciale gevangenissen.

Het nucleaire akkoord leidt de aandacht zeer effectief af van de mensenrechten. Als de Iraniërs decennia geleden al het scenario hebben bedacht zoals zich dat nu afspeelt, is het geniaal. De wereldwijde euforie over het principeakkoord – let wel: er is nog geen handtekening gezet – geeft Iran de vrije hand om in eigen land en naar de eigen bevolking op een afschuwelijke manier repressief te blijven optreden. Als de economische sancties daadwerkelijk worden verzacht of zelfs opgeheven, zal de binnenlandse oppositie – voor zover die er nog is – ernstig verzwakken. En dus zal ook het effect van het binnenlandse en internationale pleidooi voor meer respect voor de mensenrechten afnemen. In de straten van Teheran werd na het bekend worden van het principeakkoord feest gevierd. In de gevangenissen niet, kan ik u verzekeren.

Iran is al decennia bezig om haar invloed in de regio te vergroten. De gebeurtenissen in Jemen vormen daarvan het meest recente voorbeeld. Ook op dat punt heeft het regime met dit akkoord – althans voorlopig – grote winst geboekt. De ondersteuning van de door en door corrupte regering in Irak, de Hezbollah in Libanon, de regering van Assad in Syrië en de Houthi-rebellen in Jemen heeft er meer legitimiteit mee gekregen. Dat komt bij de toegenomen legitimiteit die het gevolg was en is van de steun van Iran in de strijd tegen IS.

In Europa en de VS verblijven momenteel zo'n 75.000 vluchtelingen uit Iran. Ze willen zo snel mogelijk terug naar Iran, als het vrij en democratisch is geworden. Ik heb de eer om te mogen zeggen, dat enkelen van hen mijn vrienden zijn. En ik beschouw me als een vriend van al die Iraniërs in ballingschap. Omdat ik een vriend van de mensenrechten ben. Wat denkt u, hoeveel van die Iraanse vluchtelingen zijn gevlucht voor het nucleaire programma van Iran? Ik zal u opnieuw verrassen: geen.

Gerrit van der Meer
Mensenrechtenvriend.